



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

HOTĂRÂRE în numele legii

cu privire la cererea de chemare în judecată depusă de

Igor Dodon
împotriva

Consiliului Superior al Magistraturii, persoane terțe Aliona
Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana
Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc
cu privire la anularea actului administrativ

(Dosarul nr. 3d-21/23
PIGD 2-23079394-01-3d-27092023)

Transferul temporar al judecătorilor din instanțele inferioare la
Curtea Supremă de Justiție este un exercițiu constituțional și legal.

03 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de Igor Dodon,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Lilia Roic-Botezatu

Diana Stănilă, *judecători*,

Olesea Suduc, *grefier*

cu participarea:

Reprezentantului Consiliului Superior al Magistraturii, Olesea Ciobanu

constată următoarele:

ÎN FAPT

A. Poziția reclamantului. (f.d. 1-7)

1. În data de 05 iunie 2023 Igor Dodon a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 142/8 din 02 mai 2023 privind transferul temporar la Curtea Supremă de Justiție, pe o perioadă de 6 luni a terților Aliona Donos de la Judecătoria Bălți, Sergiu Daguța de la Curtea de Apel Chișinău, Ion Malanciuc de la Judecătoria Criuleni, Viorica Puica de la Judecătoria Chișinău, sec. Centru, Oxana Parfeni de la Judecătoria Chișinău, sec. Centru, Boris Talpă de la Curtea de Apel Chișinău, Ghenadie Eremciuc de la Judecătoria Bălți.

2. În motivarea acțiunii Igor Dodon a indicat faptul că Curtea Supremă de Justiție examinează cauza penală în care acesta este învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324, alin. (3), lit. a), b), c), art. 42, alin. (3), (5), art. 181² din Codul penal.

3. În data de 10 mai 2023 a remis în adresa Curții Supreme de Justiție o interpelare, prin care a solicitat să fie informat în privința motivelor de ne-examinare îndelungată a cauzei date.

4. Prin scrisoarea nr. 252 din 13 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat că urmare a demisiei judecătorului raportor Ghenadie Plămădeală, dosarul a fost transmis Secției evidență procesuală a cauzelor penale, în vederea redistribuirii acestuia prin intermediul PIGD. Totodată, în ceea ce privește nedistribuirea cauzei penale menționate în perioada 27 martie 2023 - 04 mai 2023 a fost informat că acest fapt a fost determinat de demisia mai multor judecători ai Curții Supreme de Justiție, adoptarea Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30 martie 2023 și adoptarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 cu privire la transferul temporar la Curtea Supremă de Justiție a unor judecători începând cu 10 mai 2023.

5. Urmare a acestor circumstanțe, prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, nr. 68 din 04 mai 2023 au fost modificate completele de judecată permanente, iar în data de 12 mai 2023 cauza penală nr. 1-1/22 a fost distribuită, prin intermediul PIGD, completului de judecată în următoarea componență: Ion Guzun președinte (judecător raportor), Anatolie Țurcan și Boris Talpă.

6. Reclamantul a indicat, că temei al acestor acțiuni procesuale a servit emiterea de către autoritatea administrativă a hotărârii nr. 142/8 din 02 mai 2023 privind transferul temporar la Curtea Supremă de Justiție, pe o perioadă de 6 luni a judecătorilor Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, cu impact direct și vătămător asupra drepturilor sale de justițiabil, prevăzute de Constituție.

7. Totodată, reclamantul a menționat că prin hotărârea nr. 120/6 din 10 aprilie 2023, Plenul Consiliul Superior al Magistraturii a hotărât că în scopul asigurării bunei funcționări a Curții Supreme de Justiție și examinării cauzelor în termene rezonabile, se consideră oportună transferarea temporară a unor judecători la Curtea Supremă de Justiție, în baza concursului public. Termenul de transfer temporar s-a stabilit pentru 6 luni.

8. În data de 02 mai 2023, urmare a interviului desfășurat, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât transferul temporar la Curtea Supremă de Justiție, pe o perioadă de 6 luni a judecătorilor Donos Aliona, Daguța Sergiu, Malanciuc Ion, Puica Viorica, Parfeni Oxana, Talpă Boris și Eremciuc Ghenadie.

9. În opinia lui Igor Dodon, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 este ilegală, deoarece în cauza penală în care este învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324, alin. (3), lit. a), b), c), art. 42 alin. (3), (5), art. 181² din Codul penal, au început să participe în calitate de judecători și să emită acte judecătorești de dispoziție următorii magistrați transferați temporar: Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Aliona Donos, Viorica Puica, Boris Talpă, Eremciuc Ghenadie. Actele judecătorești emise de acești magistrați au efecte juridice iminente și imediate asupra drepturilor sale, or, prin acestea i se limitează drepturi și libertăți consacrate constituțional și în legi, precum este dreptul la libera circulație.

10. Reclamantul a relatat că, în esență legalitatea/ilegalitatea actului administrativ individual cuprinde două dimensiuni și anume legalitatea/ilegalitatea materială, adică respectarea normelor de drept substanțial care se aplică prin actul administrativ individual defavorabil/favorabil și legalitatea/ilegalitatea formală, adică respectarea normelor de procedură administrativă la emiterea actului administrativ individual. Totodată, respectarea principiilor: egalității de tratament, eficienței, proporționalității, securității juridice și motivării actelor administrative individuale/operațiunilor administrative.

11. La caz, hotărârea contestată contravine principiului constituțional din art. 115 al Constituției, care prevede că justiția se înlăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii. Constituția nu prevede înlăptuirea justiției în Curtea Supremă de Justiție prin judecători din instanțe inferioare.

12. La fel, contravine principiului constituțional din art. 116 al Constituției, care prevede că judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii, or, hotărârea contestată a Consiliului Superior al Magistraturii constituie o ingerință în drepturile reclamantului în calitatea de justițiabil, în special în dreptul de acces liber la justiție care include și dreptul de a fi judecat de o instanță de judecată „competentă” și constituită „conform legii”.

13. Igor Dodon a menționat că legea permite o anumită ingerință în drepturile persoanelor în cazurile și condițiile stabilite de lege, însă ingerința în aceste drepturi trebuie să fie proporțională.

Principiul proporționalității este un element organic al statului de drept, în cele din urmă, principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile de ingerință în drepturile persoanei ar trebui folosite cu atenție și numai atunci când este cu adevărat urgent, deci, puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Astfel, proporționalitatea măsurii previne interdicția excesului. Principiul proporționalității este un mijloc de cântărire.

Testul de proporționalitate se realizează pe verticală, iar lipsa unui element eșuează testul și denotă ilegalitatea actului administrativ individual defavorabil. În conformitate cu aceasta, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și instanța de judecată este proporțională dacă: are un scop legitim, este potrivită, necesară și rezonabilă.

14. La caz, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 nu conține motivare, or, nu este clar din care motive, în baza căror proceduri și pe care criterii magistrații indicați ca fiind persoane terțe au fost promovați în mod camuflat în Curtea Supremă de Justiție. Transferarea „temporară”, contrară Constituției, în baza unor proceduri administrative lipsite de transparență și derogatorii de la toate procedurile adoptate prin lege și la nivel de Consiliul Superior al Magistraturii, care are incidență asupra promovării judecătorilor în instanțe ierarhic superioare și includerea terților în completele de judecată din Curtea Supremă de Justiție, dintre care complete cu competență de a judeca în fond cauza penală în care deține calitatea de inculpat, încalcă dreptul reclamantului la o satisfacție deplină din partea unei instanțe judecătorești competente, independente și imparțiale.

15. Astfel, având în vedere faptul că asupra măsurii preventive și judecării în fond a acestei cauze penale, urmează să se expună Curtea Supremă de Justiție, prezența în corpul de magistrați a Curții Supreme de Justiție a unor magistrați cu funcții permanente în alte instanțe de rang inferior, duce la aceea că este încălcată competența constituțională a Curții

Supreme de Justiție de a emite acte procesuale la examinarea cauzei penale în care Igor Dodon are calitatea de acuzat.

16. Acest fapt duce și la încălcarea dreptului reclamantului la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, soluția suspendării fiind necesară pentru a evita prejudiciile și consecințele negative iminente pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

17. Reclamantul a mai indicat, că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 a fost emisă prin utilizarea arbitrară a dreptului discreționar, or, Consiliul Superior al Magistraturii a desfășurat concursul privind transferul judecătorilor în Curtea Supremă de Justiție în mod arbitrar, prin intermediul unor proceduri nestabilite, fără aprobarea unor criterii clare de aprobare sau nu a transferului, în mod netransparent. Acest fapt denotă că a avut loc o selectare a judecătorilor „comozi” în Curtea Supremă de Justiție pentru a judeca în primă instanță cauza penală în care Igor Dodon este acuzat.

18. Un ultim argument invocat de către reclamant este faptul că hotărârea contestată nu este motivată, prin aceasta ea contravine art.118 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) din Codul administrativ.

B. Poziția pârâtului. (f.d. 39-46)

19. Prin referința depusă în data de 24 iulie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat declararea ca fiind inadmisibilă sau după caz respingerea acțiunii în contencios administrativ depusă de Igor Dodon împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, persoane terțe Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc cu privire la anularea actului administrativ, ca neîntemeiată.

20. În motivarea acestor solicitări a menționat că acțiunea în contencios administrativ depusă de către Igor Dodon împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, privind anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023, nu întrunește condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ, sub aspectul revendicării încălcării, prin activitatea administrativă, a unui drept vătămat în sensul art. 17 din Codul administrativ, deoarece reclamantul nu a prezentat nici un argument fondat, prin care să motiveze și să justifice explicit în plan material și/sau procesual care sunt în concret drepturile vătămate ale acestuia prin actul administrativ contestat.

21. În aceeași ordine de idei, Consiliul Superior al Magistraturii a considerat că, în cazul în care Igor Dodon are careva suspiciuni privind completul desemnat pentru examinarea cauzei penale în care are calitate de acuzat, acesta nu este lipsit de dreptul de a înainta cerere de recuzare în corespundere cu art. 34 din Codul de procedură penală.

22. Referitor la netemeinicia acțiunii Consiliul Superior al Magistraturii a menționat, că la 30 martie 2023 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 65 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, fiind în vigoare din 06 aprilie 2023. Conform prevederilor art. 21, alin. (8) din Legea menționată, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători, care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție.

23. Astfel, urmare a demisionării judecătorilor Curții Supreme de Justiție au devenit vacante un număr mare de judecători în această instanță, fiind suplinite doar 5 posturi de judecător din cele 33 de posturi de judecător atribuite Curții Supreme de Justiție prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 24/1 din 15 ianuarie 2019.

24. În aceste circumstanțe, în scopul asigurării bunei funcționări a Curții Supreme de Justiție și examinării cauzelor în termene rezonabile, prin hotărârea nr. 120/6 din 10 aprilie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a anunțat concurs pentru suplinirea, prin transfer temporar, a 12 (douăsprezece) posturi vacante de judecător la Curtea Supremă de Justiție, fiind stabilit un termen de 10 zile din data adoptării hotărârii pentru depunerea cererilor de participare la concurs.

25. Astfel, prin hotărârea nr. 142/8 din 02 mai 2023 emisă în conformitate cu art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, art. 4, 17, 24 și 25 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art. 191 alin. (3) și art. 209 alin. (1) din Codul administrativ, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat pentru o perioadă de 6 luni, începând cu data de 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, judecătorii: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc.

26. Autoritatea pârâtă a susținut, că argumentele invocate de către Igor Dodon precum că hotărârea contestată ar contravine principiului constituțional, că ar constitui o ingerință în drepturile sale în calitate de justițiabil, că nu conține o motivare corespunzătoare, că transferarea temporară ar fi contrară Constituției, precum și faptul că concursul privind transferul judecătorilor în Curtea Supremă de Justiție ar fi fost desfășurat în mod arbitrar, nu pot fi reținute de către instanța de judecată întrucât contravin circumstanțelor cauzei, sunt vădit nefondate și bazate pe interpretarea eronată a normelor de drept.

27. În acest sens, a enunțat că, la emiterea hotărârii, obiect al contestării, a fost respectată întru totul legislația în vigoare, în special legea specială, nr. 65 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de

judecător la Curtea Supremă de Justiție. Tot, în corespundere cu prevederile legii sus menționate, prin hotărârea nr. 120/6 din 10 aprilie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a anunțat concurs pentru suplinirea prin transfer temporar, a posturilor vacante de judecător la Curtea Supremă de Justiție, au fost stabilite procedura și condițiile de eligibilitate a condițiilor.

28. Autoritatea pârâtă a evidențiat că fiecare dintre acțiunile Consiliului Superior al Magistraturii au fost făcute publice și fiecare dintre actele adoptate au fost publicate pe pagina web a instituției.

29. Astfel că, în opinia Consiliului Superior al Magistraturii lipsesc careva temeiuri de anulare a hotărârii nr. 142/8 din 02 mai 2023.

C. Poziția părților în ședință publică.

30. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, Olesea Ciobanu a susținut că acțiunea înaintată de către Igor Dodon nu întrunește condițiile de admisibilitate a unei acțiuni în contenciosul administrativ sub aspectul revendicării unui drept vătămat, or, prin această hotărâre nu a fost dispus transferul temporar al unor judecători pentru a examina cauza penală în care acesta are calitatea de inculpat. Consiliul Superior al Magistraturii nu are competență de a stabili completele de judecată și de a interveni în constituirea completelor de judecată, independența judecătorilor temporar transferați există până la proba contrară, iar mandatul acestora va înceta odată cu îndeplinirea condiției pentru care a fost dispus transferul temporar.

31. Totodată, Igor Dodon a sesizat Curtea Constituțională privind verificarea constituționalității prevederilor legale în baza cărora s-a efectuat transferul temporar al judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție, care prin decizia din 10 august 2023 a fost declarată inadmisibilă.

32. Referitor la fondul acțiunii reprezentantul Consiliului Superior al Magistraturii, Olesea Ciobanu a susținut, că hotărârea contestată este motivată, deoarece cuprinde toate motivele de fapt și de drept și toate elementele necesare prevăzute de Codul administrativ. Totodată, hotărârea a fost emisă cu respectarea dreptului discreționar din motiv că procedura a fost respectată, concursul a avut loc, candidații au fost verificați în baza criteriilor și respectiv, s-a decis transferul judecătorilor menționați.

33. Referitor la argumentul precum că transferul temporar ar fi contrar Constituției, reprezentantul autorității pârâte a menționat că acest argument este combătut prin decizia Curții Constituționale, prin care s-a declarat inadmisibilă sesizarea acestuia.

34. Reclamantul Igor Dodon, în ședința de judecată nu s-a prezentat, citațiile expediate la adresa de corespondență indicată în acțiune, au fost restituite instanței de judecată cu menținea „nereclamat”.

35. Totodată, prin cererea depusă la Curtea Supremă de Justiție în data de 17 octombrie 2024 reclamantul Igor Dodon a menționat că în actuala cauza interesele sale vor fi reprezentate de avocatul Petru Balan, căruia instanța să-

i comunice data următoarei ședințe judiciare. Având la bază respectiva cerere, instanța de judecată a citat avocatul Petru Balan la adresa electronică, căruia i-a comunicat despre data ora și locul ședinței de judecată.

36. Necătând la faptul citării legale, nici avocatul Petru Balan și nici însăși reclamatul Igor Dodon la ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării.

37. În aceste circumstanțe, instanța de judecată concluzionează că la caz, se atestă cupla reclamantului Igor Dodon, care sesizând instanța de judecată cu prezenta acțiune în contencios administrativ și indicând adresa de corespondență nu a depus diligență necesară și nu a recepționat trimiterile poștale expediate la această adresă.

38. Terții Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc la fel au fost citați prin intermediul poștei electronice, însă la ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței de judecată motivele neprezentării.

39. Astfel, în temeiul art. 195 din Codul administrativ, în colaborare cu art. 205 alin. (4) din Codul de procedură civilă, odată ce aceștia au fost citați legal și despre careva motive de absență nu au comunicat instanței, completul de judecată a dispus judecarea cauzei în absența acestora.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

40. Art. 5 din Codul administrativ prevede că:

„Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.”

41. Art. 6, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.”

42. Art. 10, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.”

43. Art. 17 din Codul administrativ prevede că:

„Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.”

44. Art. 20 din codul administrativ reglementează următoarele:

„Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.”

45. Art. 39 din Codul administrativ statuează că:

„Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.”

46. Art. 163, lit. c) din Codul administrativ prevede că.

Procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

47. Art.189, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”

48. Art. 191 alin. (5) lit. a) din Codul administrativ reglementează că:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează în primă instanță, prin hotărâri irevocabile, acțiunile în contencios administrativ privind contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor.”

49. Art. 208, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.”

50. Art.209, alin. (1) din Codul administrativ, statuează că:

„Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.”

51. Art. 218 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții:

a) examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în ședință publică, iar în cazuri de excepție stabilite de lege – în ședință închisă. Participanții la proces se citează; în citație se comunică locul, data și ora ședinței. Dacă participanții la proces convin de comun acord, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acțiunii în contencios administrativ, numai dacă

participanții la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanță;

c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.”

52. Art. 219 din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.”

53. Art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).”

54. Art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție prevede că:

„În cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului. Pe perioada transferului, judecătorii transferați primesc salariul judecătorului Curții Supreme de Justiție, raportat la vechimea în muncă respectivă.”

55. Art.115, alin. (1), alin. (4) din Constituția Republicii Moldova statuează că:

„Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sunt stabilite prin lege organică.”

56.Art.116, alin. (1), alin. (2), alin. (5) din Constituția Republicii Moldova reglementează că:

„Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Deciziile privind numirea judecătorilor și cariera acestora trebuie să fie adoptate în baza unor criterii obiective, bazate pe merit, și a unei proceduri transparente, în condițiile legii. Promovarea sau transferul judecătorilor se face doar cu acordul acestora.”

57.Art. 4, alin. (1), lit. a¹) din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii reglementează următoarele:

„Întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor: transferă judecătorii la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, eliberează din funcție judecătorii, numește și eliberează din funcție președinții sau vicepreședinții de instanță.”

58.Prin decizia nr. 100 din 10 august 2023 privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, Curtea Constituțională a stabilit că:

„Curtea observă că articolul 116 alin.(1) din Constituție le garantează, fără deosebire, independența tuturor judecătorilor instanțelor judecătorești din Republica Moldova, indiferent dacă aceștia funcționează în cadrul judecătoriilor, al curților de apel sau al Curții Supreme de Justiție.

Alineatul (5) al articolului 116 din Constituție stabilește condițiile care limitează deciziile privind cariera judecătorilor. Transferul temporar al judecătorilor reprezintă o măsură care ține de cariera lor. Astfel, asemenea decizii trebuie adoptate pe baza unor criterii obiective, conform principiului meritocrației, într-o procedură transparentă și doar cu acordul judecătorilor în discuție.

Orice critică de neconstituționalitate trebuie să demonstreze de ce prevederile legale contestate încalcă normele constituționale. Autorii sesizărilor nu au demonstrat de ce dispozițiile articolului 21 alin.(8) din Legea nr.65 ar încălca, la modul abstract, condițiile stabilite de articolul 116 alin.(5) din Constituție.

Mai mult, Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 12 mai 2016, pe care o invocă autorii sesizărilor, are la bază premise diferite. În acea cauză s-a pus problema imposibilității instanțelor judecătorești de a funcționa normal din cauza incapacității din motive de sănătate a judecătorilor de a-și exercita atribuțiile timp de 6 luni, din cauza existenței unor posturi vacante, din cauza volumului mare de activitate al instanței judecătorești sau din alte asemenea cauze. Cu referire la transferul pe un termen limitat al judecătorilor din cadrul altor instanțe, Curtea a făcut deosebire între judecătorii judecătoriilor și ai curților de apel, pe de o parte, și judecătorii Curții Supreme de Justiție, pe de altă parte (a se vedea § 44). Deosebirea era necesară pentru că, la acea dată, articolul 116 alin.(4) din Constituție prevedea că judecătorii Curții Supreme de Justiție erau numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii și că acești judecători trebuiau să aibă o vechime în funcția de judecător de cel puțin 10 ani. Astfel, nu era posibil un transfer temporar al judecătorilor din cadrul judecătoriilor și al curților de apel la Curtea Supremă de Justiție prin eludarea procedurii parlamentare și prin

ignorarea condiției vechimii în funcție de 10 ani (a se vedea § 46). Ulterior, condiția numirii în funcție a judecătorilor Curții Supreme de Justiție de către Parlament și condiția vechimii în muncă din articolul 116 alin.(4) din Constituție au fost abrogate prin Legea nr.120 din 23 septembrie 2021, în vigoare din 1 aprilie 2022. Cu privire la abrogarea exigenței numirii în funcție a judecătorilor Curții Supreme de Justiție de către Parlament și a celei a experienței de zece ani în funcția de judecător necesară pentru a accede în această funcție, Curtea a reținut că abrogarea articolului 116 alin.(4) din Constituție nu afectează nicio valoare protejată de Constituție. De asemenea, Curtea a reținut că, din perspectiva Constituției, este important ca procedura de selectare a candidaților pentru funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție să fie reglementată într-un mod care va asigura accesarea în această funcție a persoanelor cu o înaltă pregătire juridică, independente și imparțiale. Așadar, Curtea a constatat că, la modul abstract, abrogarea articolului 116 alin.(4) din Constituție nu diminuează nivelul de protecție a independenței judecătorilor și se încadrează în limitele de revizuire stabilite de Constituție (a se vedea Avizele nr.1 din 22 septembrie 2020, § 62, 64, 66, și nr.2 din 3 decembrie 2020, § 50-53).”

ADMISIBILITATEA ACȚIUNII

59. După cum rezultă din prevederile art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Iar, dispozițiile art. 17 și 189, alin.(1) din Codul administrativ expres statuează că drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

60. Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

61. Consiliul Superior al Magistraturii, atât prin referință depusă, cât și în ședința de judecată, a susținut că prin acțiunea înaintată, reclamantul Igor Dodon nu-și poate revendica încălcarea unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

62. Cu referire la argumentul Consiliului Superior al Magistraturii privind inadmisibilitatea acțiunii, or, reclamantul nu-și revendică încălcarea unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că acesta este neîntemeiat din următoarele considerente.

63. Instanța de judecată evidențiază că unul din elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu vătămat prin una din formele activității administrative, or, acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

64. Sub acest aspect, completul de judecată relevă că instituția declarării acțiunii inadmisibile pe motiv că reclamantul nu ar putea revendica încălcarea unui drept, urmează a fi aplicate în corespundere cu respectarea principiului accesul liber la justiție.

65. Instanța de recurs menționează, că sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane, ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

66. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că normele Codului administrativ interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului, astfel încât pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ este necesar revendicarea unui drept subiectiv exclusiv al reclamantului.

67. Prin urmare, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse drepturile prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare *actio popularis*.

68. În acest sens este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi [Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00)]. Curtea a subliniat că în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o *actio popularis* în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particulare să se plângă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția (Aksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit).

69. Astfel, instanța sesizată de contencios administrativ trebuie să verifice dacă prin actul administrativ, care face obiectul acțiunii s-a adus sau ar fi fost posibil să se aducă atingere unei situații juridice subiective.

70. Din analiza cererii de chemare în judecată depuse de către Igor Dodon se desprinde interesul acestuia de a sesiza instanța de contencios administrativ în vederea anulării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023, odată ce în cauza penală în care este acuzat conform art. 324, alin. (3), lit. a), b), c), art. 42 alin. (3), (5), art. 181² din Codul penal și se află în examinare la Curtea Supremă de Justiție au

început să participe în calitate de judecători și să emită acte judecătorești de dispoziție magistrații transferați temporar.

71. În aceste circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite ca fiind plauzibil argumentul lui Igor Dodon privind revendicarea unui drept subiect în sensul art. 17 din Codul administrativ prin prezenta acțiune, odată ce dânsul beneficiază de dreptul la un tribunal instituit în baza legii, pentru judecarea cauzei în care i se aduc anumite învinuiri.

72. Cât privește competența jurisdicțională, se reține că acțiunea în contencios administrativ, potrivit art. 191, alin.(5), lit. a) din Codul administrativ, este înaintată de reclamantul Igor Dodon în instanța competentă jurisdicțional, la Curtea Supremă de Justiție, ca instanță de fond.

73. Reieșind din dispozițiile art.208, alin.(1), 163, lit. c), art.209, alin.(1) din Codul administrativ și art.25 din Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile, iar acțiunea în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii se depune nemijlocit în Curtea Supremă de Justiție, în termen de 30 zile de la comunicarea actului administrativ individual, astfel, procedura prealabilă în astfel de categorii de litigii, nu se efectuează.

74. Potrivit materialelor cauzei, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamantul Igor Dodon în termenul legal de 30 zile de la comunicare, or, hotărârea contestată emisă de către Consiliul Superior al Magistraturii la 02 mai 2023 a fost publicată pe site-ul www.csm.md în data de 25 mai 2023, iar în instanța de contencios administrativ reclamantul s-a adresat în data de 05 iunie 2023. (f.d.2, 54, 98, 134)

75. Prin urmare, la caz, motive de inadmisibilitate a prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 207 din Codul administrativ, nu sunt, respectiv acțiunea este admisibilă și urmează a fi examinată pe fond.

STAREA DE FAPT CONSTATATĂ DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

76. La 30 martie 2023 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 65 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, urmare a cărui fapt mai mulți judecători în funcție ai Curții Supreme de Justiție (20 din cei 25 de judecători aflați la moment în funcție), au demisionat, prevalându-se de dreptul oferit de art.3 alin.(2) lit. b) din această lege.

77. Dat fiind faptul că activitatea Curții Supreme de Justiție a fost grav afectată urmare a acestor demisii, în baza art. 21, alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 care prevede că, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera temporar judecători la Curtea Supremă de Justiție din instanțele de nivel inferior, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 120/6

din 10 aprilie 2023 s-a anunțat concurs pentru suplinirea, prin transfer temporar a 12 posturi vacante de judecător la Curtea Supremă de Justiție. (f.d.1-2, dosar administrativ)

78. Potrivit listei anexate la fila dosarului administrativ nr. 4, rezultă că 14 judecători au depus cereri privind transferat temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție.

79. Interviuul candidaților pentru transferul temporar la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție fiind stabilit pentru data de 02 mai 2023. (f.d.51, dosar administrativ)

80. Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr. 142/8 din 02 mai 2023 a transferat temporar pentru o perioadă de 6 luni, începând cu data de 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, următorii judecători:

- Aliona Donos, Judecătoria Bălți;
- Sergiu Daguța, Curtea de Apel Chișinău;
- Ion Malanciuc, Judecătoria Criuleni;
- Viorica Puica, Judecătoria Chișinău;
- Oxana Parfeni, Judecătoria Chișinău;
- Boris Talpă, Curtea de Apel Chișinău;
- Ghenadie Eremciuc, Judecătoria Bălți.

MOTIVAREA INSTANȚEI

81. Până a trece la examinarea argumentelor concrete, completul de judecată învederează că în aplicarea supremației dreptului, instanța judecătorească de contencios administrativ ține cont de jurisprudența CtEDO. Potrivit acestei jurisprudențe, obligația instanței judecătorești de motivare a hotărârilor judecătorești nu poate fi înțeleasă că impunând un răspuns pentru fiecare argument (hot. García Ruiz v. Spania, 1999, §26). Totuși, orice argument decisiv pentru rezultatul procedurii necesită un răspuns clar (hot. Ruiz Torija v. Spania, 1994, §30; și, pentru comparație, Petrović și Alții v. Muntenegru, 2018, §43), în special argumentele cu privire la drepturile și obligațiile garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (hot. Fabris v. Franța, 2013, §72 in fine; Paun Jovanović v. Serbia, 2023, §108).

82. Completul de judecată, analizând cererea de chemare în judecată reține, că reclamantul în argumentarea pretenției solicitate a invocat următoarele aspecte și anume că hotărârea contestată ar contravine principiului constituționalității, că ar constitui o ingerință în drepturile sale în calitate de justițiabil care nu este proporțională scopului urmărit, că ar fi fost emisă cu utilizarea arbitrară a dreptului discreționar al Consiliului Superior al Magistraturii, la fel și faptul că aceasta nu ar fi motivată.

83. La rândul său, Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că la emiterea hotărârii contestate a fost respectată legislația în vigoare, în special

Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

84. Astfel, după cum s-a menționat mai sus, transferul temporar al judecătorilor: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, înfăptuit în baza hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr.142/8 din 02 mai 2023, s-a realizat în baza legii, și anume a art. 21, alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 care prevede că, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera temporar judecători la Curtea Supremă de Justiție din instanțele de nivel inferior.

85. Totodată, după cum s-a menționat, acest transfer s-a realizat în scopul deblocării activității Curții Supreme de Justiție afectată grav de demisia mai multor judecători în funcție. Acest lucru nu a fost negat de reclamant în conținutul acțiunii sale.

86. La fel, după cum rezultă din hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii contestată de Igor Dodon au fost selectați pentru transfer temporar următorii judecători: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, care se aflau în exercițiul funcției, toți dintre ei fiind confirmați până la atingerea plafonului de vârstă.

87. Durata mandatului judecătorilor transferați temporar la Curtea Supremă de Justiție la fel există reflectată cu claritate în Legea nr. 65 din 30 martie 2023, care specifică în același art. 21 alin. (8) că, transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului, or, legiuitorul a condiționat durata mandatului temporar, pentru candidații care intenționează să ocupe aceste funcții.

88. Prin urmare, judecătorii transferați temporar, după finalizarea mandatului lor la Curtea Supremă de Justiție, nu-și pierd mandatul de judecător/nu sunt demisi din funcție, ei urmează să activeze în continuare ca judecător în cadrul instanței din care au fost transferați.

89. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție mai reține și faptul că legislatorul prin același art. 21, alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 a acordat competență Consiliului Superior al Magistraturii de a dispune transferul temporar al judecătorilor din instanțele inferioare la Curtea Supremă de Justiție.

90. Relevant este nu doar faptul că transferul temporar al judecătorilor: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, la Curtea Supremă de Justiție s-a realizat de către Consiliul Superior al Magistraturii – ca garant al independenței judecătorilor, dar și faptul că la examinarea acestei chestiuni de către Consiliul Superior al Magistraturii majoritatea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii erau judecători: (Vasile Șchiopu, Ioana Chironeț, Maria Frunze, Sergiu Caraman în raport cu membrii non-judecători: Tatiana Ciaglic, Alexandru Postică și Ion Guzun). Respectiv, exigențele privind independența și imparțialitatea Consiliului Superior al Magistraturii ca

autoritate investită cu selecția judecătorilor temporari la Curtea Supremă de Justiție, a fost îndeplinită.

91. Într-o altă ordine, completul de judecată evidențiază, că posibilitatea transferului temporar a fost condiționată de legiuitor în ce privește criteriul meritocrației candidaților de a ocupa pe perioadă temporară funcția de judecători la Curtea Supremă de Justiție. Or, același art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2025 prevede că, urmează a fi selectați cu titlu temporar la Curtea Supremă de Justiție, judecătorii din instanțele de nivel inferior, care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție.

92. După cum rezultă din hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 120/6 din 10 aprilie 2023, pentru selectarea judecătorilor care să fie transferați temporar la Curtea Supremă de Justiție s-a anunțat concurs public.

93. Condițiile de eligibilitate a candidaților pentru suplinirea, prin transfer temporar, a posturilor vacante de judecător la Curtea Supremă de Justiție, la fel au fost clar determinate de către Consiliul Superior al Magistraturii, incluzând situația ca candidații să dispună de 8 ani efectiv lucrați în calitate de judecător, de o reputație ireproșabilă, să nu dispună de sancțiuni disciplinare în ultimii 2 ani, să posede calități și abilități profesionale necesare pentru exercitare funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție, cum ar fi:

- a) capacitatea de a înțelege și a analiza situațiile juridice complexe;
- b) claritatea exprimării scrise și verbale;
- c) abilitatea de a lucra în echipă și de a respecta opiniile colegilor, a le contesta și dezbate în mod constructiv;
- d) abilitatea de a lucra în situații care implică stres și de a realiza sarcinile cu promptitudine.

94. Potrivit conținutului hotărârii contestate a Consiliului Superior al Magistraturii, concursul a constat din câteva etape: admisibilitatea dosarelor și interviul. Iar, urmare a examinării dosarelor personale ale candidaților, a documentelor prezentate de candidați, precum și urmare a audierii candidaților în cadrul interviului desfășurat în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, ținând cont de meritele, competențele profesionale și personale ale candidaților, au fost selectați pentru transfer temporar la Curtea Supremă de Justiție, din cei 14 candidați care au aspirat la această funcție, doar 7 dintre ei, și anume: Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc.

95. Din conținutul hotărârii nr. 142/8 din 02 mai 2023 contestată de Igor Dodon, rezultă că fiecărui candidat, membrii Consiliului Superior al Magistraturii au acordat același set de întrebări. Acestea s-au referit la opinia despre profilul candidatului pentru instanța supremă, contribuția la unificarea practicii judiciare în instanța în care activează, capacitatea candidatului să continue examinarea dosarelor restante în instanța în care activează și cele care vor fi în procedură pe perioada transferului temporar la Curtea Supremă de Justiție. Răspunsurile candidaților au oferit fiecărui

membru al Consiliului Superior al Magistraturii posibilitatea de a evalua comportamentul, atitudinea, abilitățile de comunicare, experiența profesională și profilul etic al candidatului. Complementar, întrebările suplimentare au fost adresate fiecărui candidat în mod individual, în scopul clarificării unor aspecte incerte care au apărut în procesul examinării dosarului candidatului și experienței sale profesionale. Totodată, în vederea aprecierii integrității și reputației ireproșabile ale magistraților, precum și înlăturării oricăror suspiciuni ce ar discredita autoritatea instanței judecătorești supreme, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat de la mai multe autorități publice – Autoritatea Națională de Integritate, Centrul Național Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, informații referitoare la factorii de risc în activitatea acestora sau acțiunile ce au adus atingere prestigiului justiției.

96. Prin urmare, condițiile de selectare cu titlu temporar a judecătorilor Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc, la Curtea Supremă de Justiție, s-a realizat în baza aceluiași criterii ca și pentru ocupare a funcției de bază de judecător al Curții Supreme de Justiție, prevăzute în art. 7 din Legea nr. 64 din 30 martie 2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, adică: întrunirea condițiilor stabilite la art.6 alin.(1) lit. a), b) și d)–g) din Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului; dispunerea de 8 ani efectiv lucrați în calitate de judecător; deținerea calităților și abilităților profesionale necesare pentru a exercita funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

97. În atare împrejurări, nu-și are relevanța argumentul reclamantului Igor Dodon precum că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 ar fi fost emisă cu utilizarea arbitrară a dreptului discreționar al Consiliului Superior al Magistraturii, or, hotărârea respectivă s-a emis în urma unui concurs public prin stabilirea unor criterii de eligibilitate clare și legale, iar selectarea celor 7 judecători pentru transfer temporar la Curtea Supremă de Justiție s-a datorat întrunirii de către aceștia a condițiilor de merit, competență profesională și personală.

98. Argumentul reclamantului Igor Dodon că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 ar contravine prevederilor constituționale, că justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, dar nu prin judecători din instanțele ierarhic inferioare, este respins de către completul de judecată, or, aceste obiecții sunt de fapt critici aduse prevederilor art. 21, alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023, care de altfel a constituit obiect al sesizării privind controlul de neconstituționalitate, iar prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023 a fost declarată inadmisibilă inclusiv sesizarea lui Igor Dodon.

99. La fel și argumentul reclamantului Igor Dodon că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 ar constitui o ingerință în drepturile sale de justițiabil odată ce această măsură nu ar fi proporțională scopului urmărit, nu-și găsește relevanță prin prisma circumstanțelor cauzei.

100. Aici, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că o ingerință poate fi justificată doar în cazul în care este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, este necesară într-o societate democratică și este proporțională scopului legitim urmărit.

101. Prin urmare, pentru a asigura protecția drepturilor persoanei și a evita abuzurile din partea autorităților publice, o ingerință poate fi admisă doar dacă îndeplinește aceste patru criterii: legalitate, scop legitim, necesitate și proporționalitate.

102. La caz, dispunerea transferului temporar al judecătorilor din instanțele inferioare la Curtea Supremă de Justiție, este un exercițiu legal, deoarece este prevăzut de art. 21, alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023. La fel, acest exercițiu este în concordanță cu un interes public și urmărește un scop legitim precum buna funcționare a Curții Supreme de Justiție, care urmare a demisionării judecătorilor Curții Supreme de Justiție, au devenit vacante un număr mare de funcții de judecător.

103. Totodată, instanța de judecată evidențiază că transferul temporar al judecătorilor din instanțele inferioare la Curtea Supremă de Justiție corespunde necesității bunei funcționări a Curții Supreme de Justiție și este proporțională scopului urmărit prin acest exercițiu și anume examinarea cauzelor în termen rezonabil.

104. Cu referire la argumentul lui Igor Dodon precum că hotărârea nr. 142/8 din 02 mai 2023 contestată nu este motivată, instanța de judecată evidențiază că din conținutul prevederilor art. 118 din Codul administrativ rezultă, că motivarea actului administrativ trebuie să conțină circumstanțele de fapt și de drept, la fel din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar.

105. Prin urmare, principiul motivării impune necesitatea ca autoritățile publice, care emit acte administrative, să indice expres și implicit, circumstanțele de fapt și de drept care determină soluția adoptată. Motivarea unui act administrativ nu poate fi limitată la competența autorității publice, ori la temeiul de drept al acesteia, ci trebuie să conțină și elementele de fapt care să permită, pe de o parte, destinatarilor să cunoască și să evalueze temeiurile deciziei, iar, pe de alta parte, să facă posibilă exercitarea controlului de legalitate.

106. Analizând hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 cu privire la transferul temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, instanța de judecată constată, că aceasta este motivată, or, sunt înserate circumstanțele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii soluției autorității publice pârâte.

107. Din conținutul acesteia se desprinde expres și implicit motivarea precum că concursul a constat din două etape: admisibilitatea dosarelor și interviul.

108. La fel se desprinde și procedura interviului, că fiecărui candidat i s-a acordat același set de întrebări, că răspunsurile candidaților au oferit

membrilor Consiliului Superior al Magistraturii posibilitatea de a evalua comportamentul, atitudinea, abilitățile de comunicare, experiența profesională și profilul etic al candidatului. Mai rezultă că, Consiliul Superior al Magistraturii a luat în considerare și potențialele riscuri care ar putea să influențeze negativ instanța, în cazul acceptării transferului temporar a mai multor judecători, inclusiv care sunt specializați în același complet de judecată. Totodată, se mai menționează în hotărâre că judecătorii au fost verificați sub aspectul factorilor de risc în activitate și asupra acțiunilor menite să aducă atingere prestigiului justiției.

109. Astfel, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023 prevede că, examinând candidaturile judecătorilor prin prisma condițiilor de eligibilitate, analizând dosarele personale ale candidaților, motivele care i-au determinat să participe la concurs, fermitatea expunerii în cadrul ședinței Plenului, precum și reputația persoanei în contextul prevederilor legale, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, ținând cont de meritele, competențele profesionale și personale ale candidaților, în rezultatul deliberării și exprimării votului deschis al membrilor prezenți la ședință, cu 7 (șapte) voturi pro și 0 (zero) voturi împotriva au acceptat candidaturile judecătorilor Donos Aliona, Daguța Sergiu, Malanciuc Ion, Puica Viorica, Parfeni Oxana, Talpă Boris, iar cu 5 (cinci) voturi pro și 2 (două) voturi împotriva a fost acceptată candidatura judecătorului Eremciuc Ghenadie pentru transferul temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție. Hotărârea menționată conține descrierea și analiza profilului fiecăruia dintre candidați. Deci, alegația reclamantului precum că hotărârea contestată nu ar fi una motivată, este respinsă de către instanța de judecată.

110. În aceste condiții, cererea de contestare formulată de Igor Dodon, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, întrucât nu există motive care să justifice anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023.

111. În conformitate cu art. 191 alin. (5) lit. a) și 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de chemare în judecată depusă de Igor Dodon împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, persoane terțe Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc, Viorica Puica, Oxana Parfeni, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc cu privire la anularea actului administrativ.

Hotărârea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Diana Stănilă